Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

DANMARKS STATISTIK.

STATISTIQUE DU DANEMARK.

STATISTISKE MEDDELELSER,

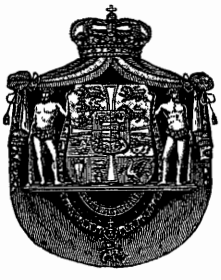
TREDIE RÆKKE, 9DE BIND.

Communications de statistique

3e série, tome 9e.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

Publié par le Bureau de Statistique.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1889.

VI.

Høsten i Danmark

i Aaret 1887.

Récolte en Danemark

en 1887.

Til Oplysning om Høsten i Aaret 1887 meddeles i det Følgende, paa sædvanlig Maade, først en Beretning om Høstens Udfald i Almindelighed, der er udarbejdet paa Grundlag af de fra Amterne til det statistiske Bureau indsendte skematiske Indberetninger med tilhørende Bemærkninger, dernæst en Beregning af selve Høst-Udbyttets Størrelse og Værdi, der er foretagen i Henhold til de paa et senere Tidspunkt gjennem Amterne til Bureauet indkomne Opgivelser fra Landets samtlige By- og Sogneraad om Gjennemsnitsudbyttet pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert enkelt af Landets Sogne.

Høstens Udfald i Aaret 1887.

Caractère de la récolte en 1887.

Af de fra Landets samtlige Amter modtagne Indberetninger (af hvilke den sidste først kom det statistiske Bureau ihænde den 18de Februar d. A.) synes det at fremgaa, at Høsten i 1887 i sin Helhed for hele Landet under Et i kvantitativ Henseende har været betydelig under, men med Hensyn til Kvaliteten adskilligt over en Middelhøst. Vintersæden, særlig Hveden, har vel i begge Henseender givet en fortræffelig Høst, men til Gjengjæld har Mængde-Udbyttet af Vaarsæden (fornemlig af Havren) samt tillige af Rodfrugter og Hø været yderst tarveligt, medens Beskaffenheden ogsaa for disse Sæd- og Plantearters Vedkommende synes at have været

tilfredsstillende. I de to Hoveddele af Landet, Øerne og Jylland, har Høsten imidlertid havt et meget forskjelligt Udfald, idet den paa Øerne i sin Helhed maa siges at have svaret til en god Middelhøst, hvorimod den i de fleste af Jyllands Amter har været langt under en saadan. Den eneste af Aarets Frembringelser, der paa Øerne synes at have givet under en Middelhøst, er Høet, og det dog kun hvad Mængden angaar, medens Beskaffenheden har været særdeles god. I Jylland derimod har vel Vintersæden givet en meget tilfredsstillende Avl, om end ikke fuldt saa god som paa Øerne, men af de øvrige Sæd- og Plantearter har Udbyttet, hvad Mængden angaar, været meget ringe; kun Kartoflerne synes i Henseende til Mængden at have naaet en Middelhøst. Ogsaa Kvaliteten af disse Sæd- og Plantearter, maaske med Undtagelse af Høet, har langtfra været saa god paa Halvøen som paa Øerne. — De Vejrforhold, der have været bestemmende for Resultatet af Høsten, have i deres Hovedtræk været følgende. Efteraaret 1886 var ret gunstigt for Vintersædens Lægning, og da det tillige varede længe, inden Vinteren kom, fik Sæden tilstrækkelig Tid til at spire og udvikle sig kraftigt. Egenlig Frost med lidt Sne indfandt sig først i Slutningen af December og varede til noget over Midten af Januar Maaned, da den afløstes af Tøvejr, som vedblev en Ugestid ind i Februar, hvorpaa fulgte en let Barfrost, der holdt sig Maaneden ud. Selve Vinteren havde saaledes ikke beredt Sæden synderlige Vanskeligheder, og den første Uge af Marts var meget mild; men da indtraf pludselig Natten til den 12te Marts en usædvanlig voldsom Snestorm, ledsaget af stærk Frost, og denne Eftervinter, der varede til henimod Slutningen af Maaneden, tog ikke saa lidt paa Vintersæden. Da der imidlertid i de sidste Dage af Marts fulgte Tøvejr, smeltede Sneen hurtigt bort, og da Begyndelsen af April tillige bragte en god Regn, kom Vintersæden snart til Kræfter igjen. April Maaneds Vejrlig var i det Hele meget gunstigt for Saaningen af Vaarsæden, der gik rask fra Haanden, da Jorden var let at behandle, fordi den kun havde faaet meget lidt Væde i Løbet af Vinteren. De sidste Dage af April og Størstedelen af Maj begunstigedes af

et fortræffeligt, om end noget køligt Grødevejr, og som Følge heraf udviklede Vaarsæden sig godt, ligesom Vintersæden yderligere fremmedes; ogsaa Græsmarkerne stode i det Hele ret godt, om de end vare noget trykkede af den kølige Temperatur. Alt tegnede saaledes ved Juni Maaneds Begyndelse til, at Aaret vilde give en meget rig Afgrøde. Men nu indtraf en lignende tør Forsommer som dem, der i de senere Aar have været saa skæbnesvangre for Landets Høst. Gjennem hele Juni Maaned og noget ind i Juli vedvarede Tørken, tilmed ledsaget af Blæst og Storme, som yderligere udtørrede Jorden. Vintersæden, der var saa kraftig, udholdt vel denne Periode bedst, men Rugen led dog en Del af Stormene, som indtraf netop i Blomstringstiden, hvorved der blev Spring i Aksene, ligesom ogsaa mange Straa bleve knækkede. Vaarsæden og Græsset kunde derimod ikke modstaa Tørkens Indvirkning, men led et uopretteligt Knæk, og ligeledes bleve Rodfrugterne standsede i deres Vækst. Særlig gik det ud over de nordlige, midterste og vestlige Egne af Jylland. Samtidig havde Vaarsædmarkerne tillige en anden Plage at kæmpe med, nemlig en overvældende Mængde Ukrudt, i Særdeleshed Agerkaal, der mange Steder truede med helt at kvæle den opvoksende Sæd. En Ugestid ind i Juli kom der endelig Væde Landet over i Forbindelse med Varme, og Resten af Maaneden regnede det ogsaa jævnligt, om end Regnen faldt meget forskjelligt og mest som Tordenbyger. I de sidste Dage af denne Maaned tog Høsten sin Begyndelse og fortsattes derpaa i den første Uge af Avgust under lidt urolige Forhold med nogen Regn og Blæst, men derefter, til Held for Sædens Kvalitet, i Størstedelen af Maaneden med et aldeles fortræffeligt Høstvejr, saa at det meste af Sæden allerede var indavlet inden Maanedens Udgang. Sidst i Avgust indtraadte derimod en regnfuld Periode, der strakte sig over den første Halvdel af September og i høj Grad vanskeliggjorde Indbjærgningen af den Sæd, der var bleven tilbage, særlig paa de sildige Kjærjorder i Jylland. Paa Øerne var dog Høsten fuldt afsluttet i Begyndelsen af September, medens den i flere Egne af Jylland trak adskilligt længere ud. Denne Efteraarsregn havde imidlertid en ret gavnlig Indvirkning paa

Rodfrugterne. — For Høhøsten havde Vejrliget været meget gunstigt, og Kvaliteten af Høet er derfor ogsaa god, medens saavel Agerhø som Enghø, hvad Mængde-Udbyttet angaar, maa anses som Aarets sletteste Afgrøde.

Plantesygdomme synes ikke at være forekomne af nogen Betydning i 1887; kun et Par af Beretningerne, nemlig fra Svendborg og Aarhus Amter, omtale Kartoffelsygdommen som tilstedeværende og enkeltvis indvirkende paa Afgrøden.

Insektangreb have derimod været temmelig udbredte. Særlig synes Rodfrugterne i flere Egne at have lidt en Del; det omtales saaledes i Beretningerne fra Kjøbenhavns, Sorø, Vejle, Aarhus og Aalborg Amter, at disse Planter have været Gjenstand for Angreb af Jordlopper, Knoporme og Larver. Fremdeles hedder det i Beretningen fra Odense Amt, at Havren og Blandsæden have været angrebne af «Havreaal»; og i Beretningen fra Præstø Amt omtales det ligeledes, at Havren har lidt af Insektangreb. I Beretningen fra Ribe Amt ytres der endvidere, at Marskengene have været stærkt hjemsøgte af Orme, der have skadet Græsvæksten betydelig, og endelig bemærkes det i en af Indberetningerne til Aalborg Amt, at Rapsen har været stærkt angreben af Insekter.

Af de mere almindelige Udtalelser i Amternes Beretninger om Udfaldet af Høsten fremhæves følgende. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt udtales, at «Høsten maa for samtlige Kornsorters Vedkommende betragtes som tilfredsstillende». — I Beretningen fra Holbæk Amt hedder det: «Høsten har gjennemgaaende her i Amtet givet et godt Udbytte, navnlig i kvalitativ Henseende, hvilket maa tilskrives de heldige Vejrforhold under Sædens Udvikling og Høstens Indbjærgning. Den tørre Sommer har derimod hæmmet Udviklingen af Roer og bevirket magert Udbytte af Høsten i kvantitativ Henseende». — I Beretningen fra Sorø Amt ytres: «Det kolde og fugtige Vejr i Maj var til Skade for Enghøet, men fremmede Agerhøet samt Vaarsædens Spiring og Vækst. Senere kom der en meget tør Periode i Juni og Juli, hvorved Udviklingen af Vaarsæd og af Græs og Roer standsedes. Vintersæden overstod derimod fortrinlig den tørre Tid, og Vejrets Tørhed be-

virkede tillige, at Hveden ikke gik i Leje». — I Beretningen fra Maribo Amt udtales: «Indeværende Aars Høst kan i Almindelighed betegnes som et godt Middelaar og for gode veldrevne Jorder derover. De særdeles gunstige Vejrforhold for saavel Vintersædens som Vaarsædens Saaning, Udvikling, Modning og Bjærgning have medført et meget gunstigt Udfald for Kornafgrødens Vedkommende, saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende, medens den temmelig vedholdende Tørke i Juni og Juli Maaneder hindrede Rodfrugternes saa vel som Græssets særlig frodige Udvikling. Rugen led enkelte Steder Skade under Blomstringen». — I Beretningen fra Svendborg Amt bemærkes, at «Udeblivelse af Regn i Foraaret og Forsommeren, samt tillige koldt Vejrlig har bevirket, at Vaarsæden ikke har kunnet udvikles, og at den kun er lidet fyldende; det samme gjælder for saavel Ager- og Enghø som Rodfrugter». — I Beretningen fra Aarhus Amt lyde Udtalelserne paa følgende Maade: «Trods den langvarige Barfrost kom Hvede og Rug dog gjennemgaaende meget heldig over Vinteren og udvikledes derefter godt ved det grødefulde Vejrlig i Foraaret; men henimod Slutningen af Maj Maaned indtraadte der vedholdende Tørke og Blæst, der varede det meste af Sommeren og havde en meget uheldig Indflydelse paa samtlige Afgrøder. Navnlig gjorde de hyppige og stærke Nordvest-Storme megen Skade, idet de afpiskede og knækkede Rugen i Blomstringstiden, hvorved mange Vipper bleve svange og Straamængden formindskedes; dernæst bortførte de Roefrøet fra Kammene, hvori det var saaet, saa at Roerne adskillige Steder kom op med Spring og derfor maatte plantes efter, og endelig afsved den stærke Blæst paa mange Marker Vaarsæden, saa at denne navnlig i Henseende til Kvantiteten er langt under en Middelhøst. For Indbjærgningen var Vejret heldigt i Avgust Maaned, og dette har havt en gavnlig Indflydelse paa Kornets Kvalitet. I mange Beretninger er det fremhævet, at Forskjellen paa Høsten paa god og daarlig Jord iaar er endnu mere fremtrædende end ellers, ligesom ogsaa Foldudbyttet, navnlig af Rugen, har været meget paavirket af Læforholdene. Halmudbyttet er de fleste Steder i kvantitativ Henseende

temmelig ringe, medens Kvaliteten er god, efter mange Beretninger endog særdeles god. Larveangreb omtales meget, navnlig paa Turnips». — I Beretningen fra Randers Amt hedder det: «Den vedvarende Tørke i Forbindelse med Blæst i Maj, Juni og Juli Maaneder er Skyld i, at Udbyttet af Foraarssæd, Roer og Hø er saa ringe. Under Rugens Dræning var Vejret ugunstigt, og Foldenes Antal formindskedes herved betydeligt paa mange Steder. I det udtørrede Kolindsund har den tørre Sommer derimod bevirket, at Høsten har været meget god, hvad Kvantiteten angaar, men det meste Korn stod ude endnu, da Regnen i Eftersommeren indtraadte, hvilket har forringet Kvaliteten. Roer og Kartofler kunne muligen ved Optagningen vise et noget bedre Resultat end heri angivet. Forøvrigt har Udbyttet af Høsten været en Del forskjelligt, selv paa Jorder af omtrent ens Beskaffenhed og med samme Behandling, idet der er faldet lokale Tordenbyger, der have havt god Virkning paa Sædens og Græssets Udvikling». — Udtalelserne i de forskjellige Indberetninger til Aalborg Amt lyde gjennemgaaende meget misfornøjede med Udfaldet af Høsten, kun med Undtagelse af Rug- og Kartoffelavlen; fra enkelte Gaarde betegnes Høsten endogsaa som næsten Misvækst. — I Beretningen fra Hjørring Amt siges paa lignende Maade: «Høsten maa, særlig med Hensyn til Kvantiteten, karakteriseres som betydelig under Middelhøst, naar undtages Vintersæden og Kartoflerne, og som Grund hertil maa først og fremmest nævnes den stærke Tørke, som herskede over hele Amtet fra omtrent den 22de Maj til en Uge ind i Juli Maaned med stærk Blæst i den sidste Tid heraf. Desuden led ogsaa de sildig modne Arter meget ved Indavlingen paa Grund af stærk, omtrent uafbrudt Regn fra de sidste Dage af Avgust til lidt over Midten af September». — I Beretningen fra Thisted Amt hedder det: «Vejret i Efteraaret 1886 og den paafølgende Vinter var gunstigt for Vintersæden, og Rugen udviklede sig saa godt, at den blev i Stand til at modstaa den langvarige Tørke, som herskede i Foraaret og den første Del af Sommeren 1887. Denne Tørke i Forbindelse med koldt og blæsende Vejr har derimod havt en meget skadelig Indflydelse paa den øvrige

Høst, og denne kan som Helhed — under Betragtning af, at Havren er Hovedsæden i Amtet — betegnes som ikke lidet under Middelhøst». — I Beretningen fra Viborg Amt bemærkes, at «i det Hele maa Høsten for Viborg Amts Vedkommende siges at være under Middelhøst». — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt ytres: «Høsten maa som Helhed anslaas til under Middelhøst, idet den kun for Rug- (og Hvede-)Høstens Vedkommende naar over Middelhøst, medens Udbyttet af de andre Sædarter gaar tildels endog betydelig under Middelhøst, navnlig i Henseende til Kvantiteten». I en Indberetning til Amtet fra Skikkildgaard hedder det: «Jorden var udmærket at behandle i Foraaret, og Sæden blev godt nedlagt, den kom udmærket frem, og man havde Haab om en rigelig Høst. Paa Grund af den vedvarende Tørke glippede denne Udsigt, og Kornmarkerne kom snart til at staa i Stampe, og Følgen blev en meget tarvelig Vaarsædavl. Vintersæden modstod Tørken bedre, dog tog Rugen Skade mange Steder i Stormene før og i Drætiden, endog saaledes, at den enkelte Steder maatte hugges om for dog at faa nogen Nytte af Straaet. Rodfrugten spirede meget sent og uensartet, og Følgen af den vedvarende Tørke er en ufuldkommen Vækst og daarligt Udbytte». I en anden Indberetning til samme Amt fra Gaarden Engholm, hvori Udbyttet baade af Rug, Byg, Havre, Agerhø og Enghø, saavel kvantitativt som kvalitativt, er karakteriseret som «meget godt», findes herom følgende Udtalelse: «At alle Sædarter samt Høet er lykkedes saa vel her paa de kolde, vaade Jorder i Skjærnaadalen er begrundet i den varme og tørre Sommer». — I Beretningen fra Ribe Amt hedder det endelig: «Hvad der iaar har været bestemmende for Udbyttet af Høsten, er navnlig den lange Tørke i Forsommeren, hvorved Udbyttet af Vaarsæden og Høet forringedes i en væsenlig Grad. Hveden og Rugen have derimod været meget gode, og Høsten kan for disse to Sædarters Vedkommende formentlig betegnes som en god Middelhøst». —

Om Afgrøden af de enkelte Sæd- og Plantearter skal man endvidere meddele følgende særlige Bemærkninger.

Hveden (*froment*) har været Aarets bedste Afgrøde. Den har nemlig, baade hvad Mængden og hvad Beskaffenheden angaar, givet en ualmindelig god Høst, og særlig gjælder dette paa Øerne, hvor dens Dyrkning, som bekjendt, i aldeles overvejende Grad har hjemme. Kvantiteten er saaledes i 4 af Øernes Amter, Holbæk, Sorø, Præstø og Odense, betegnet som udmærket god, i Maribo og Svendborg Amter tildels som udmærket god, i Kjøbenhavns Amt som bedre end meget god og i Frederiksborg og Bornholms Amter som meget god; og samtidig er Kvaliteten i Holbæk, Sorø, Præstø og Odense Amter ligeledes karakteriseret som udmærket god, i Kjøbenhavns, Maribo og Svendborg Amter tildels som udmærket god og i Frederiksborg og Bornholms Amter som meget god. I Jylland betegnes Kvantiteten i Randers Amt som tildels udmærket god, i Vejle, Thisted og Ribe Amter som meget god, i Aarhus, Aalborg, Hjørring og Ringkjøbing Amter tildels som meget god og i Viborg Amt som god; derhos er Kvaliteten i Vejle Amt angivet som udmærket god, i Aarhus Amt tildels som udmærket god, i Randers Amt som noget over meget god, i Aalborg, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god, i Hjørring Amt omtrent som meget god og i Thisted Amt som noget bedre end god. — Indberetningerne fra Øernes Amter fremhæve derfor ogsaa den vellykkede Hvedehøst. — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Hveden groede godt til i det milde Efteraar og holdt sig grøn det meste af Vinteren, uagtet den stærke Frost. Først i Februar Maaned bragte Barfrosten de unge Planter til at visne, og efter at Markerne atter vare blevne grønne, kuedes Afgrøden paany i Slutningen af Marts Maaned af stærk Kulde; men det milde Vejrlig i April bragte atter Udsigten til en god Hvedehøst op, og Planterne udvikledes nu særdeles godt indtil Slutningen af Maj, da Tørken begyndte; denne kunde imidlertid ikke skade Afgrøden i nogen høj Grad, men viste navnlig sin Virkning paa Straaet, der langtfra naaede sin sædvanlige Længde. Kornet blev indbjærget i fortræffelig Tilstand og afgiver gjennemgaaende en smuk Handelsvare af temmelig betydelig Vægt. Ukrudt omtales ikke i nogen Beretning og synes saaledes ikke at have været til-

stede i nogen synderlig Grad». — I Beretningen fra Hjørring Amt bemærkes, at Hveden kun dyrkes paa faa Steder der i Amtet, og derfor kun er opgivet i enkelte af Indberetningerne til Amtet.

Rugen (*seigle*) maa ligeledes siges i det Hele at have givet en meget god Høst, idet Udbyttet af denne Kornsort paa Øerne, ligesom ogsaa i det sydlige og nordlige Jylland, baade kvantitativt og kvalitativt, gjennemgaaende er betegnet som meget godt, medens Mængde-Udbyttet i de mellemste Egne af Jylland ikke synes at have været fuldt saa tilfredsstillende som Beskaffenheden. Paa Øerne er nemlig Kvantiteten i Bornholms Amt karakteriseret som udmærket god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Odense og Svendborg Amter som meget god og i Kjøbenhavns og Maribo Amter omtrent som meget god; og samtidig er Kvaliteten i samtlige Amter paa Øerne betegnet som meget god. I Jylland er Kvantiteten i Vejle, Thisted og Ribe Amter angivet som meget god, i Aalborg og Hjørring Amter tildels som meget god, i Randers og Ringkjøbing Amter som noget bedre end god og i Aarhus og Viborg Amter som god; ved Siden heraf karakteriseres Kvaliteten i Aarhus og Hjørring Amter som bedre end meget god, i Vejle, Aalborg, Viborg og Ribe Amter som meget god, i Thisted og Ringkjøbing Amter omtrent som meget god og i Randers Amt som bedre end god. — Af de mere særlige Udtalelser om denne Kornsort i Amternes Beretninger skal man anføre følgende. I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Rugen er gjennemgaaende meget god, men der klages dog fra flere Sider over, at megen Blæst i Blomstringstiden har skadet Kjærnesætningen, saa at Udbyttet ikke ganske svarede til Udseendet». — I Beretningen fra Maribo Amt berettes ligeledes, at «Rugen enkelte Steder led Skade under Blomstringen», — hvilket ogsaa anføres i Beretningen fra Vejle Amt. — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres der: «Rugen overstod Vinteren godt og udvikledes heldigt i Løbet af Foraaret; men den stadige Blæst Sommeren igjennem havde navnlig paa højtliggende Marker en meget uheldig Virkning; særlig i Blomstringstiden var der stærke Nordvestvinde, og

dette havde til Følge, at der blev Spring i Vipperne, saa at Udbyttet i kvantitativ Henseende er blevet langt ringere, end det var at vente efter Rugens Udseende i Foraaret». — I lignende Retning gaa Udtalelserne i Indberetningerne fra Randers, Viborg og Ringkjøbing Amter og tildels fra Aalborg og Hjørring Amter; — i Beretningen fra Viborg Amt hedder det saaledes: «Vedvarende Storm i Blomstringstiden forhindrede Sædens ensartede Befrugtning og knækkede en Masse Straa paa enkelte udsatte Steder; den forpiskede Aksene saaledes, at disse paa mange Steder bleve uden Kjærne med Spring i Vipperne». — I Beretningerne fra Thisted og Ribe Amter fremhæves derimod kun det gunstige Udfald af Rughøsten.

Byggen (*orge*) synes for hele Landet under Et at have givet under en Middelhøst, hvad Kvantiteten angaar, men en god Middelhøst i Henseende til Kvaliteten. For denne Kornsorts Vedkommende viser der sig imidlertid en betydelig Forskjel mellem Udbyttet paa Øerne og i Jylland, idet Byggen maa antages paa Øerne i det Hele at have givet en god Middelhøst, særlig hvad Beskaffenheden angaar, medens Udbyttet i Jylland for Mængdens Vedkommende har været langt under en Middelhøst og for Beskaffenhedens Vedkommende kun har naaet en saadan. Kvantiteten er paa Øerne betegnet i Maribo Amt som over meget god, i Holbæk, Sorø og Bornholms Amter som meget god, i Svendborg Amt omtrent som meget god, i Kjøbenhavns og Præstø Amter som bedre end god og i Frederiksborg og Odense Amter som god; ved Siden heraf er Kvaliteten i alle Øernes Amter karakteriseret som meget god (i Svendborg Amt som lidt under, men i Maribo Amt som noget over). I Jylland angives derimod Kvantiteten i 7 Amter, nemlig Vejle, Aarhus, Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe, kun som temmelig god, i Aalborg Amt knap som temmelig god og i Randers Amt endog kun som noget over maadelig; samtidig betegnes Kvaliteten i samtlige Amter i Jylland med Karakteren god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Vaarsæden er overalt bleven sat

meget tilbage paa Grund af langvarig Tørke, dog har Byggen gjennemgaaende vist mere Modstandsevne end Havren». — I Beretningen fra Aarhus Amt udtales: «For Byggens Saaning var Foraaret gunstigt, og Kornet kom smukt og ensartet op, men Tørken og Blæsten i Juni Maaned ødelagde hurtig Udsigten til en god Høst, og denne skildres ogsaa i de fleste Beretninger som langt under en Middelhøst, navnlig i Henseende til Halmudbyttet. Straaet var efter Modningen saa kort, at det ikke var muligt som ellers at binde Negene op med det, men man maatte til Opbindingen benytte Hvede- eller Rughalm».

Havren (*avoine*) har ligesom Byggen givet et ikke saa lidet bedre Udbytte paa Øerne end i Jylland, men dog ikke fuldt i samme Grad som for Byggens Vedkommende. I Jylland synes Byg- og Havrehøsten ifølge Karakterbetegnelserne ikke at have havt noget væsenlig forskjelligt Udfald undtagen i det sydostlige Jylland, hvor Havrehøsten har givet et bedre Udbytte end Byghøsten. Naar man ser hen til det samlede Havreudbytte for hele Landet, kommer man imidlertid til det Resultat, at denne Afgrøde sikkerlig maa anses for at have været lidt ringere end Bygafgrøden. Paa Øerne er Kvantiteten af Havren i Bornholms Amt betegnet som meget god, i Maribo Amt tildels som meget god, i Svendborg Amt som bedre end god og i Kjøbenhavns, Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø og Odense Amter som god, og samtidig er Kvaliteten i 6 Amter, nemlig Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo og Odense, karakteriseret som meget god, i Kjøbenhavns og Svendborg Amter tildels som meget god og i Frederiksborg Amt som god. I Jylland er Kvantiteten i 2 Amter, nemlig Vejle og Aarhus, betegnet som god, men i Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter kun som temmelig god og i Randers og Aalborg Amter knap som temmelig god, — og Kvaliteten i Vejle Amt som meget god, i Aarhus, Aalborg, Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god og i Randers Amt tildels som god. — I Beretningen fra Præstø Amt hedder det: «Med Hensyn til Havren, hvis Kvantitet i det Hele har været en

Del ringere end Byggens, bemærkes, at der fra forskjellige Egne er ført Klage over, at Planten har lidt af Insektangreb i dens tidligste Periode, ligesom den tørre Sommer har hæmmet Væksten. Paa Møen synes navnlig Agerkaal at have skadet Udviklingen». — I Beretningen fra Odense Amt udtales, at Havren foruden af Tørken tillige «har lidt af «Havreaal», der pletvis er optraadt temmelig ødelæggende». — I Beretningen fra Aarhus Amt lyder Udtalelsen om denne Kornsort paa følgende Maade: «Havren synes gjennemgaaende iaar at have givet et mere tilfredsstillende Udbytte her i Amtet end Byggen, om der end i mange Beretninger klages navnlig over den ringe Halmmængde; ligeledes er Afgrøden bleven en Del forringet ved Tidsler, der iaar ere iagttagne navnlig i leret Jord i et ganske usædvanligt Omfang». — I Beretningen fra Hjørring Amt tilføjes ved Omtalen af Vaarsæden: «Særlig hvad Havren angaar, har ogsaa de ugunstige Indbjærgningsforhold skadet; meget stod afhøstet paa Marken til Slutningen af September Maaned».

Bælgsæden (*légumes*) har ligeledes givet en betydelig bedre Afgrøde paa Øerne end i Jylland, og den synes tilmed at have givet bedst Udbytte i de Egne paa Øerne, hvor Ærte-Dyrkningen er mest udbredt. Paa Øerne er Kvantiteten i Holbæk, Sorø og Maribo Amter angivet som meget god, i Svendborg Amt omtrent som meget god, i Kjøbenhavns Amt som bedre end god og i Frederiksborg, Præstø, Bornholms og Odense Amter som god, — og Kvaliteten er ved Siden heraf i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo og Odense Amter karakteriseret som meget god, i Kjøbenhavns og Svendborg Amter omtrent som meget god og i Frederiksborg Amt som god. I Jylland betegnes Kvantiteten i Vejle og Aarhus Amter som god, i Hjørring Amt tildels som god, i Randers Amt som noget over temmelig god, i Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som temmelig god og i Aalborg Amt knap som temmelig god; Kvaliteten er derhos i Vejle, Aarhus, Viborg og Ribe Amter anført som god, i Randers, Aalborg, Hjørring og Thisted Amter tildels som god og i Ringkjøbing Amt som noget over temmelig god. — I Beretningen fra

Aarhus Amt ytres, at «denne Sædart omtales mindre i Beretningerne end ellers og dyrkes maaske saaledes ikke i samme Omfang som tidligere»; — og i Beretningen fra Hjørring Amt bemærkes, at Bælgsæd saa godt som ikke dyrkes der i Amtet.

Boghveden (*sarrasin*) kan vel siges paa Øerne omtrent at have givet en Middelhøst, men i Jylland, hvor dens Dyrkning er af mere Betydning, har Udbyttet gjennemsnitlig været adskilligt under en Middelhøst. Paa Øerne er den anført i Beretningerne fra 4 Amter, nemlig Frederiksborg, Maribo, Odense og Svendborg, men i Beretningen fra Maribo Amt findes den kun anført for et enkelt Herred, nemlig Lollands Nørre-Herred. I alle 4 Amter er saavel Kvantiteten som Kvaliteten betegnet som god. — I Jylland findes den anført i Beretningerne fra alle Amterne, undtagen Hjørring og Thisted Amter. Kvantiteten er i Vejle, Viborg og Ribe Amter betegnet som god, i Randers Amt som noget over temmelig god og i Aarhus, Aalborg og Ringkjøbing Amter kun som temmelig god; Kvaliteten er derhos i Vejle, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter angivet som god, i Randers og Aalborg Amter knap som god og i Aarhus Amt kun som temmelig god. — I Beretningen fra Aarhus Amt, hvor Boghveden er karakteriseret mindst godt, bemærkes, at den «kun dyrkes i den vestlige, ufrugtbareste Del af Amtet og har ligesom forrige Aar givet et tarveligt Udbytte». — I Beretningen fra Viborg Amt siges, at «Boghveden sattes tilbage ved Tørken og Frosten».

Raps (*colza*) findes anført i Beretningerne fra 4 Amter paa Øerne, nemlig Kjøbenhavns, Bornholms, Odense og Svendborg, og i Beretningerne fra 4 Amter i Jylland, nemlig Vejle, Aalborg, Thisted og Ringkjøbing. Kvantiteten er i Vejle Amt betegnet som meget god, i Svendborg, Thisted og Ringkjøbing Amter som noget over god, i Kjøbenhavns, Bornholms og Odense Amter som god og i Aalborg Amt kun som maadelig; og Kvaliteten angives i Vejle Amt som meget god, i Svendborg Amt tildels som meget god, i Thisted Amt som noget over god, i Kjøbenhavns, Bornholms,

Odense og Ringkjøbing Amter som god og i Aalborg Amt kun som temmelig god. — Forøvrigt er den i Beretningen fra Aalborg Amt kun anført for Randrup Gods i Hellum Herred, hvorfra bemærkes, at «Rapsen var stærkt angreben af Insekter», — og i Beretningen fra Ringkjøbing Amt ytres: «Raps dyrkes næsten ikke; der er indkommet ialt 3 Indberetninger.».

Kartoflerne (*pommes de terre*) maa i det Hele antages at have givet en ret god Avl, idet Udbyttet paa Øerne synes at have været over og i Jylland at have svaret til en Middelhøst; gjennemsnitlig har Kvaliteten i begge Dele af Landet været noget bedre end Kvantiteten. Kvantiteten er i Frederiksborg og Odense Amter betegnet som meget god, i Svendborg Amt omtrent som meget god, i Kjøbenhavns, Aarhus og Aalborg Amter som bedre end god og i Landets øvrige Amter som god, — og derhos er Kvaliteten karakteriseret i Frederiksborg, Holbæk, Sorø og Odense Amter som meget god, i Maribo, Svendborg og Aarhus Amter tildels som meget god, i Kjøbenhavns, Randers, Aalborg, Thisted og Ringkjøbing Amter som bedre end god og i Præstø, Bornholms, Vejle, Hjørring, Viborg og Ribe Amter som god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Kartoffelhøsten bedømmes enstemmig som meget vellykket, og Sygdom omtales ikke i nogen Indberetning». — I Beretningen fra Svendborg Amt siges, at «Kartoflerne have paa enkelte Steder været angrebne af Sygdom». — I Beretningen fra Aarhus Amt udtales: «Kartofler holdtes længe i Stampe af Kulden og Tørken, men udviklede sig dog i Sommerens Løb ret godt, og om de end gjennemgaaende ikke i kvantitativ Henseende have givet noget fuldt ud tilfredsstillende Udbytte, opvejes dette dog ved, at Kvaliteten iaar har været mere end almindelig god, idet Knoldene kun i meget ringe Grad have været angrebne af de sædvanlige Sygdomme». — I Beretningen fra Hjørring Amt ytres, at «Kartoflerne have givet et fortrinligt Resultat»; — og i Beretningen fra Viborg Amt hedder det: «Kartoflerne gave kun faa Knolde, men syntes at være fri for den almindelige Sygdom».

Sukkerroer (*betteraves*) ere anførte i Beretningerne fra 5 Amter paa Øerne, nemlig Kjøbenhavns, Præstø, Maribo, Odense og Svendborg, og i Beretningerne fra 2 Amter i Jylland, nemlig Vejle og Aalborg, men i Beretningen fra Vejle Amt bemærkes, at de «kun dyrkes i et enkelt Sogn i Kolding Herred», og i Beretningen fra Aalborg Amt ere de kun anførte for Kjær Herred. Kvantiteten er paa Øerne betegnet i Maribo Amt som bedre end god, i Kjøbenhavns, Præstø og Odense Amter som god og i Svendborg Amt omtrent som god; og ved Siden heraf karakteriseres Kvaliteten i Kjøbenhavns og Præstø Amter som meget god, i Maribo og Svendborg Amter tildels som meget god og i Odense Amt som god. I de to jydske Amter er saavel Kvantiteten som Kvaliteten betegnet som god.

Andre Rodfrugter (*autres racines*) maa antages paa Øerne at have givet et Middelaars Udbytte, der dog gjennemsnitlig har været noget bedre for Kvalitetens end for Kvantitetens Vedkommende; i Jylland synes de derimod i det Hele kun at have ydet en tarvelig Afgrøde, idet de vel, hvad Beskaffenheden angaar, omtrent have naaet en Middelhøst, men med Hensyn til Mængde-Udbyttet have givet langt derunder. Kvantiteten betegnes paa Øerne i Maribo og Svendborg Amter som bedre end god, i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms og Odense Amter som god, i Kjøbenhavns Amt omtrent som god og i Frederiksborg Amt som temmelig god, — og Kvaliteten i Holbæk og Bornholms Amter som meget god, i Maribo Amt omtrent som meget god, i Svendborg Amt som bedre end god og i Kjøbenhavns, Frederiksborg, Sorø, Præstø og Odense Amter som god. I Jylland karakteriseres Kvantiteten i Ribe Amt som god, i Ringkjøbing Amt som noget over temmelig god, i Vejle, Randers, Aalborg, Thisted og Viborg Amter kun som temmelig god og i Aarhus og Hjørring Amter endog som under temmelig god; ved Siden heraf angives Kvaliteten i Hjørring Amt som tildels meget god, i Vejle, Randers, Aalborg, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Thisted Amt som noget over temmelig god og i Aarhus Amt kun som temmelig god. — Rodfrugterne have, som tidligere omtalt, foruden at de standsedes i Væksten af Tørken og Kulden, tillige været angrebne af Insekter. Samtlige Beretninger fra Amterne, saavel paa Øerne som i Jylland, med Undtagelse af Indberetningen fra Ribe Amt, fremhæve den tørre Periodes skadelige Indflydelse paa Rodfrugternes Udvikling. — I Beret-

ningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Skjøndt Udbyttet af de andre Rodfrugter overalt angives at være ringe, udtales det dog i adskillige Indberetninger, at disse, navnlig Roerne, paa Grund af det fugtige Efteraar ere lykkedes bedre, end det ventedes i Sommer». — I Beretningen fra Kjøbenhavns Amt ytres derhos, at «Rodfrugterne enkelte Steder vare stærkt angrebne af Jordlopper»; — i Beretningen fra Sorø Amt tilføjes: «Fra Egnen ved Førslev klages over Knoporm i Roerne»; — og i Beretningen fra Vejle Amt bemærkes ligeledes, at Rodfrugterne «have lidt af Larveangreb». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Af andre Rodfrugter synes Guleroden at være bleven holdt længst tilbage af Tørken; da den derpaa voksede noget til, blev den mange Steder angreben af Larver og Jordlopper og senere ogsaa af Orm; dette havde til Følge, at hele Udsæden ofte mislykkedes og maatte ompløjes. Ogsaa Turnips har lidt overordenlig meget af Larve- og Insektangreb, og Udbyttet er derfor blevet yderst tarveligt; dette er saa meget mere uheldigt, som Halmudbyttet ogsaa gjennemgaaende har været ringe, hvorfor det maa befrygtes at ville blive nødvendigt i Vinterens Løb at indskrænke Besætningerne paa Grund af Foderknaphed». — I Beretningen fra Randers Amt bemærkes, at Roer, ligesom Kartofler, mulig ved Optagningen kunne vise et noget bedre Resultat end i Indberetningen angivet. — I en Indberetning til Aalborg Amt fra Mølgaard Gods i Aars Herred siges, at «Roerne visnede eller blæste bort efter første Udsæd», og i en anden Indberetning til samme Amt fra Randrup Gods i Hellum Herred, at «Roerne bleve stærkt angrebne af Jordlopper». — I Beretningen fra Viborg Amt ytres, at «Rodfrugterne kom paa mange Steder ikke til at spire og maatte ompløjes»; — og i en Indberetning til Ringkjøbing Amt fra Skikkildgaard hedder det: «Rodfrugterne spirede meget sent og uensartet, og Følgen af den vedvarende Tørke er en ufuldkommen Vækst og daarligt Udbytte».

Høhøsten (*récolte de foins*) synes, som allerede omtalt, at have givet Aarets ringeste Udbytte, hvad Mængden angaar, idet denne, baade for Agerhøets og for Enghøets Vedkommende, maa siges i begge Hoveddele af Landet at have været under en Middelhøst og særlig i Jylland betydeligt under en saadan; derimod synes Beskaffenheden, saavel af Agerhøet som af Enghøet, gjennemgaaende at have været meget tilfredsstillende. Paa Øerne er nemlig Kvantiteten af Agerhø i Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Odense og

Svendborg Amter betegnet som god, i Kjøbenhavns Amt som noget under god og i Frederiksborg og Bornholms Amter kun som temmelig god, og af Enghø i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo og Svendborg Amter som god, i Kjøbenhavns Amt som noget under god og i Frederiksborg og Odense Amter kun som temmelig god; samtidig angives Kvaliteten af Agerhø i alle Øernes Amter som meget god, dog i Svendborg Amt kun som tildels meget god, og af Enghø i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo og Odense Amter som meget god, i Kjøbenhavns og Svendborg Amter som bedre end god og i Frederiksborg Amt som god. I Jylland karakteriseres Kvantiteten af Agerhø alene i Vejle Amt som god, derimod i Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som temmelig god, i Aarhus og Aalborg Amter som noget under temmelig god og i Randers og Hjørring Amter endog ikke højere end som noget over maadelig, og af Enghø ligeledes kun i Vejle Amt som god, men i Ringkjøbing Amt som noget under god, i Aarhus, Aalborg, Hjørring, Thisted, Viborg og Ribe Amter som temmelig god og i Randers Amt knap som temmelig god; ved Siden heraf betegnes Kvaliteten af Agerhø i Vejle, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god, i Randers, Hjørring og Thisted Amter tildels som meget god, i Aalborg Amt som bedre end god, men i Aarhus Amt knap som god, og af Enghø i Vejle, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god, i Randers, Aalborg og Thisted Amter tildels som meget god, i Hjørring Amt som bedre end god, men i Aarhus Amt som noget under god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt ytres: «Tørken har endvidere havt særdeles skadelig Indflydelse paa Høhøsten, over hvis Kvantitet der klages fra alle Sider, medens dog Kvaliteten angives at være god».

I Beretningen fra Odense Amt bemærkes, at «Enghøet er blevet ringere (end Agerhøet) paa Grund af Engenes Mangel paa Vand fra Vinteren, Kulde i Foraaret og det derefter følgende tørre Vejrlig». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Af Agerhø har Udbyttet som Følge af Tørken og den ringe Varmegrad i Forsommeren ikkun været yderst tarveligt, og ofte er der selv paa større Gaarde aldeles intet Agerhø avlet, idet Kløverplanterne ere voksede saa lidt til, at man har anset det for heldigere at lade dem afgræsse af Køerne. Det ringe Udbytte af Agerhø vil blive saa meget mere føleligt, som ogsaa Engene gjennemgaaende have givet en meget tarvelig Høafgrøde; kun af de Enge, der kunne overrisles, har Udbyttet været nogenlunde tilfredsstillende». — I Beretningen fra Hjørring Amt siges, at «Høudbyttet har paa Grund af Tørken

været større paa Eng end paa Ager». — I Beretningen fra Viborg Amt ytres: «Ager- og Enghø var smaat af Vækst og maatte græsses op af Mangel paa Græs paa Marken». — Som allerede tidligere anført, udtales i en Indberetning til Ringkjøbing Amt fra Gaarden Engholm, hvori baade Kvantiteten og Kvaliteten saavel af Agerhø som af Enghø er betegnet som meget god: «At (alle Sædarter samt) Høet er lykkedes saa vel her paa de kolde, vaade Jorder i Skjærnaadalen, er begrundet i den varme og tørre Sommer». — Endelig findes der (som ligeledes tidligere berørt) i Beretningen fra Ribe Amt følgende Udtalelse: «Der ankes tillige over, at Marskengene iaar have været stærkt hjemsøgte af Orme, der have skadet Græsvæksten betydelig».

Høstens Udbytte i Aaret 1887.

Produit de la récolte en 1887.

Den af det statistiske Bureau foretagne Beregning af Høst-Udbyttets Størrelse og Værdi i Aaret 1887 for de vigtigere Sæd- og Plantearters Vedkommende giver som Resultat, at der i hele Landet blev indhøstet:

		til en Værdi af:		af den samlede Værdi:
af Hvede (*froment*) . .	1,526006 Tdr.	18,867591 Kr.	o:	7,75 pCt.
- Rug (*seigle*)	4,227674 —	35,518031 —	-	14,59 —
- Byg (*orge*)	5,819223 —	51,913111 —	-	21,32 —
- Havre (*avoine*) . . .	7,748447 —	47,357921 —	-	19,45 —
- Boghvede (*sarrasin*)	193523 —	1,544800 —	-	0,63 —
- Ærter og anden Bælgsæd (*légumes*).	386106 —	4,481351 —	-	1,84 —
- Blandsæd (*provende*)	2,089405 —	14,650581 —	-	6,02 —
- Kartofler (*pommes de terre*)	3,832276 —	12,538195 —	-	5,15 —
- Andre Rodfrugter (*autres racines*). . .	7,179663 —	6,932893 —	-	2,85 —
- Raps (*colza*)	18687 —	280305 —	-	0,11 —
- Agerhø (*trèfle et herbes*)	850568 Læs à 1000 ☐	25,992748 —	-	10,68 —
- Enghø (*foin*)	1,015699 —	23,405530 —	-	9,61 —
		243,483057 Kr.	o:	100,00 pCt.

Hvorledes dette Udbytte fordeler sig paa Landets enkelte Amter, vil ses af omstaaende Tabel:

Oversigt over Udbyttet

Amt. *Bailliage.*	Hvede. *froment.*		Rug. *seigle.*		Byg. *orge.*	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	48913	605992	282059	2,330574	496341	4,471941
Frederiksborg . . .	19566	242250	267299	2,209364	295132	2,659441
Holbæk	128597	1,585601	283404	2,341965	593830	5,341536
Sorø	142392	1,755694	235232	1,945369	510768	4,602020
Præstø	216722	2,646344	225327	1,863454	532181	4,794952
Bornholms	40995	505468	106275	810878	120249	1,056988
Maribo	411482	5,147454	142219	1,227346	561267	5,432683
Odense	152544	1,880868	310213	2,568563	509395	4,508146
Svendborg	159545	1,967190	262877	2,176622	486642	4,306782
Øernes Amter. *Iles*	1,320756	16,336861	2,114905	17,474135	4,105805	37,174489
Vejle	94280	1,162472	255710	2,156286	326145	2,893161
Aarhus	43700	538821	299569	2,450475	320443	2,778241
Randers	26184	322849	259630	2,123793	230906	2,001955
Aalborg	3544	43697	225506	1,914761	139472	1,156776
Hjørring	10032	123694	241840	2,060476	153442	1,278171
Thisted	3151	38851	136966	1,209475	131763	1,091810
Viborg	3593	44303	259088	2,175501	159660	1,339725
Ringkjøbing	5983	73769	254787	2,310917	136832	1,174020
Ribe	14783	182274	179673	1,642212	114755	1,024763
Jyllands Amter. *Jutland*	205250	2,530730	2,112769	18,043896	1,713418	14,738622
Hele Kongeriget *Royaume.*	1,526006	18,867591	4,227674	35,518031	5,819223	51,913111

af Høsten i Aaret 1887.

Havre. *avoine.*		Boghvede. *sarrasin.*		Ærter og anden Bælgsæd. *légumes.*		Blandsæd. *provende.*	
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
334591	2,007074	240	1924	36938	434760	146025	1,019089
366950	2,214223	836	6698	13660	159822	132652	936781
404455	2,449391	313	2510	30882	357303	133970	942730
376329	2,280553	182	1459	27758	321161	197112	1,387669
386158	2,340118	146	1170	64927	740799	208395	1,467101
176035	947070	60	480	15723	181915	74507	485785
256202	1,616226	168	1347	74728	879949	200922	1,492308
505906	2,964609	7751	62163	21645	250432	288769	1,980956
425816	2,495282	3795	30436	38284	442946	200091	1,372624
3,232442	19,314546	13491	108187	324545	3,769087	1,582443	11,085043
688812	4,282994	23712	185379	12107	140078	91881	654296
711637	4,269822	16227	130141	10292	119078	81438	561108
556004	3,336024	8145	65322	5957	68922	53310	367306
391246	2,332685	4562	36587	2028	23464	32522	219333
427900	2,584516	439	3520	2555	29562	60478	411250
425570	2,796487	42	336	15510	179450	52653	376335
600859	3,579793	23774	190661	4434	51303	39517	268021
408665	2,754401	23835	199021	3401	39351	58454	429636
305312	2,106653	79296	625646	5277	61056	36709	278253
4,516005	28,043375	180032	1,436613	61561	712264	506962	3,565538
7,748447	47,357921	193523	1,544800	386106	4,481351	2,089405	14,650581

Oversigt over Udbyttet af

Amt. *Bailliage.*	Kartofler. *pommes de terre.*		Andre Rodfrugter. *autres racines.*	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	176314	596285	1,148335	1,148335
Frederiksborg	470604	1,589642	481733	481733
Holbæk	198302	669409	769375	765574
Sorø	107018	362791	331400	331400
Præstø	64225	217723	243850	243850
Bornholms	118822	392113	121601	121601
Maribo	82279	299325	556220	556220
Odense	225151	747501	765185	765185
Svendborg	161028	534612	332256	332256
Øernes Amter. *Iles*	1,603743	5,409401	4,749955	4,746154
Vejle	175274	586208	336495	302845
Aarhus	163088	530036	403395	363056
Randers	198384	644748	404754	364278
Aalborg	441596	1,371093	231800	208620
Hjørring	245775	766817	231200	208080
Thisted	260097	809312	163656	147291
Viborg	197148	628457	261705	235536
Ringkjøbing	314623	1,013087	243423	219081
Ribe	232548	779036	153280	137952
Jyllands Amter. *Jutland*	2,228533	7,128794	2,429708	2,186739
Hele Kongeriget *Royaume.*	3,832276	12,538195	7,179663	6,932893

Høsten i Aaret 1887 (fortsat).

Raps. *colza.*		**Agerhø.** *trèfle et herbes.*		**Enghø.** *foin.*		**Den samlede Værdi i Kroner.** *valeur totale en Kr.*
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 ℔.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 ℔.	Værdi i Kroner.	
633	9495	60083	1,922656	27279	711726	15,259851
621	9315	63112	2,020412	23936	622236	13,151917
1506	22590	59223	1,877260	33890	880076	17,235945
24	360	66035	2,113120	21753	565578	15,667174
432	6480	76672	2,453504	30704	798304	17,573799
288	4320	23528	635256	13564	325536	5,467410
1275	19125	63120	2,019840	34234	890084	19,581907
5855	87825	93943	3,006176	52111	1,354886	20,177310
3942	59130	66119	2,115808	34022	884572	16,718260
14576	218640	571835	18,164032	271493	7,032998	140,833573
200	3000	54109	1,515052	71810	1,579820	15,461591
104	1560	31319	876932	65079	1,431738	14,051008
778	11670	19195	537460	76122	1,674684	11,519011
"	"	30548	855344	61963	1,363186	9,525546
"	"	36758	1,029224	62393	1,372646	9,867956
1391	20865	24280	679840	41511	913242	8,263294
176	2640	19779	578004	84964	1,869208	10,963152
1462	21930	45645	1,278060	163457	3,596054	13,109327
"	"	17100	478800	116907	2,571954	9,888599
4111	61665	278733	7,828716	744206	16,372532	102,649484
18687	280305	850568	25,992748	1,015699	23,405530	243,483057

Den samlede Brutto-Værdi af Høsten i 1887 er altsaa for hele Landet beregnet til en Sum af 243,5 Millioner Kroner, nemlig 140,8 Mill. Kr. for Øerne og 102,7 Mill. Kr. for Jylland. Ifølge denne Opgjørelse har Høst-Udbyttets Værdi for hele Landet været 15,3 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886, idet Høsten i 1886 blev beregnet til en samlet Brutto-Værdi af 258,8 Mill. Kr. I de to Hoveddele af Landet giver imidlertid Sammenligningen mellem de to Aar et meget forskjelligt Resultat; medens Høsten i 1887 nemlig i Jylland har havt en 17,7 Mill. Kr. lavere Værdi end i 1886, har den derimod paa Øerne udbragt 2,4 Mill. Kr. mere end i det forudgaaende Aar. Mindre-Værdien af Høsten i 1887 er begrundet dels i det ringere Mængde-Udbytte, der i Jylland er indvundet af de fleste Sæd- og Plantearter, særlig af Havre og Byg, dels og fornemlig i Aarets lavere Priser. — Sammenlignes Værdien af Høsten i 1887 med Gjennemsnits-Værdien for det sidste Femaar, 1883—87, har Høsten i 1887 for hele Landet indbragt 27,5 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret, nemlig paa Øerne 4,2 Mill. Kr. mindre og i Jylland 23,3 Mill. Kr. mindre, idet Gjennemsnits-Værdierne for hele Landet, Øerne og Jylland henholdsvis udgjøre 271,0 Mill. Kr., 145,0 Mill. Kr. og 126,0 Mill. Kr.

Værdi-Udbyttet af de enkelte Sæd- og Plante-Arter (ordnede efter Værdiernes Størrelse i 1887) har i hele Landet været følgende:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
af Byg	51,9 Mill. Kr.	56,5 Mill. Kr.	56,5 Mill. Kr.
- Havre	47,4 —	57,6 —	56,5 —
- Rug	35,5 —	38,0 —	42,7 —
- Agerhø	26,0 —	23,0 —	27,7 —
- Enghø	23,4 —	24,8 —	27,4 —
- Hvede	18,9 —	17,0 —	17,4 —
- Blandsæd	14,7 —	15,7 —	15,8 —
- Kartofler	12,5 —	12,5 —	13,3 —
- Rodfrugter (u. Kartofler)	6,9 —	7,3 —	7,2 —
- Bælgsæd	4,5 —	4,4 —	4,2 —

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
af Boghvede	1,5 Mill. Kr.	1,7 Mill. Kr.	2,0 Mill. Kr.
- Raps	0,3 —	0,3 —	0,3 —

Som det af denne Oversigt vil ses, have af de anførte Planter kun Agerhø, Hvede og Bælgsæd givet et større Værdi-Udbytte i 1887 end i 1886; af Kartofler har Værdi-Udbyttet været omtrent ens i begge Aarene, men af de øvrige Sæd- og Plantearter (ogsaa af Rapsen) mindre i 1887 end i 1886. — Sammenligner man Værdi-Udbyttet af Sæd- og Plantearterne i 1887 med det gjennemsnitlige Udbytte i det sidste Femaar, viser det sig, at kun Hvede og Bælgsæd i 1887 have givet et Værdi-Udbytte, der har været større end det tilsvarende Gjennemsnits-Udbytte, medens alle de øvrige Planter have indbragt mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. — Agerhøet har i 1887 for hele Landet givet 3,0 Mill. Kr. mere end i 1886 (nemlig 3,7 Mill. mere for Øerne, men 0,7 Mill. mindre for Jylland), medens det har indbragt 1,7 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Hveden har givet 1,9 Mill. Kr. mere i 1887 end i 1886 (nemlig 1,7 Mill. mere for Øerne og 0,2 Mill. mere for Jylland) og 1,5 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af 1883—87. Bælgsæden har indbragt 0,1 Mill. Kr. mere i 1887 end i 1886 (nemlig 0,2 Mill. mere for Øerne, men 0,1 Mill. mindre for Jylland) og 0,3 Mill. Kr. mere end Gjennemsnits-Værdien for Femaaret. — Derimod har Havren i 1887 givet 10,2 Mill. Kr. mindre end i 1886 (nemlig 2,0 Mill. mindre for Øerne og 8,2 Mill. mindre for Jylland) og 9,1 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Byggen har i 1887 for hele Landet indbragt 4,6 Mill. Kr. mindre end i 1886 (nemlig 4,8 Mill. mindre for Jylland, men 0,2 Mill. mere for Øerne) og 4,6 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnits-Værdien for 1883—87. Rugen har givet 2,5 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886 (1,4 Mill. mindre for Øerne og 1,1 Mill. mindre for Jylland) og 7,2 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Enghøet har for hele Landet givet 1,4 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886 (nemlig 1,7 Mill. mindre for Jylland, men 0,3 Mill. mere for Øerne) og 4,0 Mill. Kr.

mindre end Gjennemsnits-Værdien for Femaaret. Blandsæden har givet 1,0 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886 (0,4 Mill. mindre for Øerne og 0,6 Mill. mindre for Jylland) og 1,1 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af 1883—'87. Rodfrugterne (u. Kartofler) have indbragt 0,4 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886 (nemlig 0,6 Mill. mindre for Jylland, men 0,2 Mill. mere for Øerne) og 0,3 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Boghveden har givet 0,2 Mill. Kr. mindre i 1887 end i 1886 (hvilken Mindre-Indtægt næsten udelukkende falder paa Jylland) og 0,5 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnits-Værdien. Kartoflerne have i 1887 for hele Landet omtrent givet samme Værdi-Udbytte som i 1886 (nemlig 0,1 Mill. mere for Øerne og 0,1 Mill. mindre for Jylland), men 0,8 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af 1883—87; — og endelig har Rapsen i 1887 indbragt lidt mindre end baade i 1886 og i Gjennemsnittet af Femaaret.

Selve Mængde-Udbyttet i Tønder og Læs af Høsten i 1887 har i hele Landet under Et for Hvede, Rug, Bælgsæd, Blandsæd, Kartofler og Agerhø været større, men for Byg, Havre, Rodfrugter og Enghø mindre, ligesom ogsaa for Boghvede og Raps lidt mindre, end i 1886; men imellem de to Hoveddele af Landet viser der sig den Forskjel, at medens der i Jylland næsten af alle Sæd- og Planteærterne er avlet mindre end i 1886, er der derimod paa Øerne saa godt som af dem alle indhøstet rigeligere end i det forudgaaende Aar. — Udbyttet af Hveden har været 0,2 Mill. Tdr. større og af Rugen 0,1 Mill. Tdr. større end i 1886 (hvilket Mer-Udbytte for begge Kornsorters Vedkommende omtrent udelukkende falder paa Øerne); Udbyttet af Bælgsæden har været 0,03 Mill. Tdr. større end i 1886 (nemlig 0,04 Mill. større paa Øerne, men 0,01 Mill. mindre i Jylland) og af Blandsæden 0,04 Mill. Tdr. større (nemlig 0,11 Mill. større paa Øerne, men 0,07 Mill. mindre i Jylland); Kartoflerne have givet 0,1 Mill. Tdr. mere end i 1886 (hvilket Mer-Udbytte udelukkende falder paa Øerne) og Agerhøet 0,1 Mill. Læs mere (hvilken Forøgelse ligeledes helt kommer Øerne tilgode). — Derimod har Udbyttet af Byggen i hele Landet været 0,3 Mill. Tdr. mindre end i 1886 (nemlig 0,45 Mill.

mindre i Jylland men 0,15 Mill. større paa Øerne), af Havren 0,9 Mill. Tdr. mindre (nemlig 1,1 Mill. mindre i Jylland, men 0,2 Mill. større paa Øerne), af Rodfrugterne 0,4 Mill. Tdr. mindre (nemlig 0,6 Mill. mindre i Jylland, men 0,2 Mill. større paa Øerne) og af Enghøet 0,1 Mill. Læs mindre (hvilket Mindre-Udbytte udelukkende falder paa Jylland).

Aarets Priser have for de fleste af Sæd- og Plantearterne været ikke lidet lavere end i 1886. Ifølge Kapitelstaksterne have nemlig Priserne paa Hvede, Rug, Byg, Havre, Boghvede og Ærter i Gjennemsnit for hele Kongeriget i 1887 været henholdsvis 0,57 Kr., 0,96 Kr., 0,30 Kr., 0,57 Kr., 0,56 Kr. og 0,77 Kr. lavere pr. Td. end i 1886. Som Følge heraf har Prisen ogsaa været lavere for Blandsæd, samt tillige for Kartofler, af hvilke en Tønde i Værdi regnes lig $^3/_8$ Td. Byg. Derimod er der ved Beregningen af Værdierne for de øvrigre Rodfrugter saavel som for Agerhøet og Enghøet benyttet de samme Priser for Aaret 1887 som for Aaret 1886. Endelig har ogsaa Prisen paa Raps været adskilligt lavere i 1887 end i det foregaaende Aar.

I Landets enkelte Amter har Høsten havt følgende Værdier (idet Amterne ordnes efter Værdiernes Størrelse i 1887):

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
i Odense Amt	20,2 Mill. Kr.	20,3 Mill. Kr.	20,4 Mill. Kr.
- Maribo —	19,6 —	18,6 —	19,0 —
- Præstø —	17,6 —	17,1 —	17,8 —
- Holbæk —	17,2 —	17,6 —	18,3 —
- Svendborg —	16,7 —	16,4 —	17,1 —
- Sorø —	15,7 —	15,2 —	16,5 —
- Vejle —	15,5 —	16,2 —	17,2 —
- Kjøbenhavns —	15,2 —	15,1 —	15,7 —
- Aarhus —	14,0 —	16,1 —	17,2 —
- Frederiksborg —	13,1 —	13,4 —	14,4 —
- Ringkjøbing —	13,1 —	15,1 —	15,8 —
- Randers —	11,5 —	15,0 —	15,0 —
- Viborg —	11,0 —	13,4 —	14,2 —

		i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
i Ribe	Amt . .	9,9 Mill. Kr.	11,1 Mill. Kr.	11,4 Mill. Kr.
- Hjørring	— . .	9,9 —	12,6 —	12,9 —
- Aalborg	— . .	9,5 —	11,8 —	12,5 —
- Thisted	— . .	8,3 —	9,1 —	9,8 —
- Bornholms	— . .	5,5 —	4,7 —	5,8 —

Værdi-Udbyttet af Høsten i 1887 har i 6 af Øernes Amter, nemlig Kjøbenhavns, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo og Svendborg Amter, været større end i 1886, i de 3 øvrige Amter paa Øerne, nemlig Frederiksborg, Holbæk og Odense, samt i alle de jydske Amter derimod mindre. Mer- eller Mindre-Værdien for Amterne i 1887 i Forhold til Værdien i 1886 udgjør nemlig:

for Bornholms	Amt . .	+ 0,8 Mill. Kr.	o: + 17,0	pCt.
- Maribo	— . .	+ 1,0 —	- + 5,4	—
- Sorø	— . .	+ 0,5 —	- + 3,3	—
- Præstø	— . .	+ 0,5 —	- + 2,9	—
- Svendborg	— . .	+ 0,3 —	- + 1,8	—
- Kjøbenhavns	— . .	+ 0,1 —	- + 0,7	—
- Odense	— . .	÷ 0,1 —	- ÷ 0,5	—
- Frederiksborg	— . .	÷ 0,3 —	- ÷ 2,2	—
- Holbæk	— . .	÷ 0,4 —	- ÷ 2,3	—
- Vejle	— . .	÷ 0,7 —	- ÷ 4,3	—
- Thisted	— . .	÷ 0,8 —	- ÷ 8,8	—
- Ribe	— . .	÷ 1,2 —	- ÷ 10,8	—
- Aarhus	— . .	÷ 2,1 —	- ÷ 13,0	—
- Ringkjøbing	— . .	÷ 2,0 —	- ÷ 13,2	—
- Viborg	— . .	÷ 2,4 —	- ÷ 17,9	—
- Aalborg	— . .	÷ 2,3 —	- ÷ 19,5	—
- Hjørring	— . .	÷ 2,7 —	- ÷ 21,4	—
- Randers	— . .	÷ 3,5 —	- ÷ 23,3	—

Sammenholdes Værdierne for Amterne i 1887 med de tilsvarende Gjennemsnits-Værdier for Femaaret 1883—87, har Værdi-Udbyttet i 1887 kun for 1 af Landets Amter, nemlig Maribo

Amt, været større end Gjennemsnits-Værdien, men for alle de øvrige Amter været mindre. Mer- eller Mindre-Værdien i 1887 i Forhold til Gjennemmsnitsværdien for Femaaret udgjør:

for Maribo	Amt . .	+	0,6	Mill. Kr.	o: +	3,2	pCt.
- Odense	— . .	÷	0,2	—	- ÷	1,0	—
- Præstø	— . .	÷	0,2	—	- ÷	1,1	—
- Svendborg	— . .	÷	0,4	—	- ÷	2,3	—
- Kjøbenhavns	— . .	÷	0,5	—	- ÷	3,2	—
- Sorø	— . .	÷	0,8	—	- ÷	4,8	—
- Bornholms	— . .	÷	0,3	—	- ÷	5,2	—
- Holbæk	— . .	÷	1,1	—	- ÷	6,0	—
- Frederiksborg	— . .	÷	1,3	—	- ÷	9,0	—
- Vejle	— . .	÷	1,7	—	- ÷	9,9	—
- Ribe	— . .	÷	1,5	—	- ÷	13,2	—
- Thisted	— . .	÷	1,5	—	- ÷	15,3	—
- Ringkjøbing	— . .	÷	2,7	—	- ÷	17,1	—
- Aarhus	— . .	÷	3,2	—	- ÷	18,6	—
- Viborg	— . .	÷	3,2	—	- ÷	22,5	—
- Randers	— . .	÷	3,5	—	- ÷	23,3	—
- Hjørring	— . .	÷	3,0	—	- ÷	23,3	—
- Aalborg	— . .	÷	3,0	—	- ÷	24,0	—

Ifølge Procent-Rækkerne har altsaa Udfaldet af Høsten i 1887, naar det betragtes i Forhold til Høsten i 1886, været gunstigst for Bornholms Amt, men naar det stilles overfor Gjennemsnittet af Femaaret, bedst for Maribo Amt, medens Bornholms Amt i dette Forhold er kommet et godt Stykke ned i Rækken, med en Mindre-Værdi af 5,2 pCt. Saa vel af den ene som af den anden af Sammenligningerne fremgaar det, at Høsten i 1887 er faldet daarligst ud i Amterne i det nordostlige Jylland, nemlig i Randers, Aalborg og Hjørring Amter, idet disse Amter i begge Sammenligningerne indtage de laveste Pladser i Rækkerne, kun i omvendt Orden, saa at Randers Amt har havt det ringeste Udbytte i Forhold til det forudgaaende Aar, men Aalborg Amt i Forhold til Gjennemsnittet af Femaaret.

I de enkelte Landsdele har Høsten havt følgende Værdier (hvorved atter bringes i Erindring, at det sydostlige Jylland omfatter Vejle, Aarhus og Randers Amter, det nordlige Jylland Aalborg, Hjørring og Thisted Amter og det sydvestlige Jylland Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter):

	i 1887.	i 1886	i Gjennemsnittet af 1883—87.
Jylland	102,7 Mill. Kr.	120,4 Mill. Kr.	126,0 Mill. Kr.
(det sydostl. Jylland .	41,0 —	47,3 —)	
(— nordlige — .	27,7 —	33,5 —)	
(— sydvestl. — .	34,0 —	39,6 —)	
Sjælland (undt. Møen og Samsø)	75,0 —	74,7 —	78,8 —
Fyn (undt. Langeland og Ærø)	32,7 —	32,4 —	33,3 —
Lolland	13,2 —	12,4 —	12,7 —
Falster	6,3 —	6,2 —	6,3 —
Bornholm	5,5 —	4,7 —	5,8 —
Langeland	3,3 —	3,4 —	3,3 —
Møen	3,0 —	2,8 —	2,9 —
Ærø	0,9 —	0,9 —	0,9 —
Samsø	0,9 —	0,9 —	1,0 —

Paa de fleste af Øerne, nemlig paa Sjælland, Fyn, Lolland, Falster, Bornholm og Møen, har Høsten i 1887 indbragt mere end i 1886 (forholdsvis mest paa Bornholm og derefter paa Møen og Lolland), medens den paa Langeland, Ærø og Samsø saa vel som i de jydske Landsdele har givet Mindre-Indtægt. — I Sammenligning med Gjennemsnittet af Femaaret er Lolland derimod den eneste Landsdel, der i 1887 har havt et større Værdi-Udbytte end Gjennemsnits-Værdien; for Falster, Langeland og Ærø har Udbyttet omtrent svaret til Gjennemsnits-Udbyttet. Af Maribo Amt, der, som ovenfor paavist, var det eneste af Landets Amter, hvor Høstudbyttets Værdi i 1887 oversteg Gjennemsnits-Værdien, er det altsaa igjen Lolland, der har havt den bedste Høst i 1887.

Den gjennemsnitlige Størrelse af Værdi-Udbyttet pr. Td. Land dyrket Areal og pr. Td. Ager- og Engs-Hartkorn, saavel i hele Landet som i Amterne og Landsdelene, vil ses af nedenstaaende Oversigter, hvor Amterne og Landsdelene ere ordnede efter Udbyttets Størrelse i 1887.

Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal var:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for hele Landet	81 Kr.	86 Kr.	90 Kr.
paa Øerne	107 —	105 —	110 —
i Jylland	61 —	71 —	74 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for hele Landet	643 Kr.	684 Kr.	716 Kr.
paa Øerne	677 —	665 —	697 —
i Jylland	602 —	707 —	739 —

I Landets enkelte Amter har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883-87.
for Maribo Amt . .	(1) 117 Kr.	(2) 111 Kr.	(3) 114 Kr.
- Kjøbenhavns — . .	(2) 116 —	(1) 115 —	(1) 120 —
- Bornholms — . .	(3) 108 —	(9) 93 —	(2) 115 —
- Sorø — . .	(4) 104 —	(6) 101 —	(5) 109 —
- Frederiksborg — . .	(5) 104 —	(4) 105 —	(4) 113 —
- Præstø — . .	(6) 103 —	(8) 100 —	(8) 104 —
- Holbæk — . .	(7) 102 —	(5) 104 —	(6) 108 —
- Svendborg — . .	(8) 102 —	(7) 100 —	(9) 104 —
- Odense — . .	(9) 101 —	(3) 107 —	(7) 106 —
- Vejle — . .	(10) 81 —	(10) 86 —	(11) 91 —
- Thisted — . .	(11) 77 —	(11) 85 —	(10) 92 —
- Aarhus — . .	(12) 72 —	(12) 82 —	(12) 87 —
- Randers — . .	(13) 60 —	(13) 78 —	(13) 78 —
- Ringkjøbing — . .	(14) 58 —	(14) 67 —	(15) 70 —
- Ribe — . .	(15) 58 —	(16) 65 —	(16) 67 —
- Viborg — . .	(16) 55 —	(15) 67 —	(14) 71 —

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
- Hjørring — . .	(17) 48 Kr.	(17) 62 Kr.	(17) 63 Kr.
- Aalborg — . .	(18) 46 —	(18) 57 —	(18) 60 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn (for Bornholms Vedkommende omsat til almindeligt Hartkorn):

	i 1887:	i 1886:	i Gjennemsn. af 1883—87.
for Bornholms Amt . .	(1) 904 Kr.	(4) 794 Kr.	(1) 970 Kr.
- Frederiksborg — . .	(2) 812 —	(2) 827 —	(2) 888 —
- Ringkjøbing — . .	(3) 721 —	(1) 830 —	(3) 869 —
- Ribe — . .	(4) 719 —	(3) 807 —	(4) 827 —
- Kjøbenhavns — . .	(5) 716 —	(8) 711 —	(8) 738 —
- Holbæk — . .	(6) 704 —	(7) 717 —	(7) 747 —
- Vejle — . .	(7) 696 —	(6) 731 —	(6) 775 —
- Sorø — . .	(8) 668 —	(13) 648 —	(12) 701 —
- Maribo — . .	(9) 647 —	(15) 613 —	(17) 629 —
- Odense — . .	(10) 645 —	(12) 649 —	(14) 653 —
- Præstø — . .	(11) 628 —	(16) 610 —	(15) 637 —
- Svendborg — . .	(12) 617 —	(17) 606 —	(16) 630 —
- Hjørring — . .	(13) 614 —	(5) 787 —	(5) 801 —
- Thisted — . .	(14) 608 —	(10) 670 —	(10) 723 —
- Aarhus — . .	(15) 581 —	(11) 666 —	(11) 709 —
- Viborg — . .	(16) 567 —	(9) 691 —	(9) 732 —
- Aalborg — . .	(17) 520 —	(14) 645 —	(13) 684 —
- Randers — . .	(18) 465 —	(18) 604 —	(18) 606 —

Hvad Værdi-Udbyttet pr. Td. Land dyrket Areal angaar, er Maribo Amt kommet til at staa øverst i 1887, hvorimod det største Udbytte saavel i 1886 som i Gjennemsnittet af Femaaret er indvundet i Kjøbenhavns Amt, medens Hjørring og Aalborg Amter i alle 3 Rækker fremvise det mindste Udbytte pr. Td. Land. — I Forhold til Hartkornet staar saavel i 1887 som i Gjennemsnittet af Femaaret Bornholms Amt øverst, medens Ringkjøbing Amt i denne Retning stod øverst i 1886; den laveste Plads i alle Rækkerne indtager Randers Amt.

For Landsdelene har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for Falster	(1) 125 Kr.	(2) 122 Kr.	(1) 125 Kr.
- Langeland	(2) 124 —	(1) 128 —	(2) 124 —
- Møen	(3) 117 —	(3) 111 —	(3) 115 —
- Lolland	(4) 114 —	(4) 107 —	(6) 109 —
- Bornholm	(5) 108 —	(8) 93 —	(4) 115 —
- Sjælland	(6) 105 —	(5) 105 —	(5) 111 —
- Fyn	(7) 102 —	(6) 102 —	(7) 104 —
- Ærø	(8) 93 —	(7) 97 —	(8) 98 —
- Samsø	(9) 79 —	(9) 79 —	(9) 86 —
- Jylland	(10) 61 —	(10) 71 —	(10) 74 —
(- det sydostl. Jylland . . .	71 —	82 —)	
(- — sydvestl. — . . .	57 —	66 —)	
(- — nordlige — . . .	53 —	65 —)	

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for Bornholm	(1) 904 Kr.	(1) 794 Kr.	(1) 970 Kr.
- Langeland	(2) 736 —	(2) 756 —	(2) 741 —
- Møen	(3) 734 —	(4) 700 —	(5) 722 —
- Sjælland	(4) 696 —	(5) 692 —	(4) 731 —
- Falster	(5) 696 —	(6) 678 —	(6) 698 —
- Lolland	(6) 626 —	(9) 585 —	(9) 599 —
- Fyn	(7) 624 —	(8) 618 —	(8) 634 —
- Ærø	(8) 614 —	(7) 636 —	(7) 644 —
- Jylland	(9) 602 —	(3) 707 —	(3) 739 —
(- det sydvestl. Jylland . .	662 —	771 —)	
(- — nordlige — . .	576 —	700 —)	
(- — sydostl. — . .	576 —	665 —)	
- Samsø	(10) 543 —	(10) 547 —	(10) 593 —

Som sædvanlig er det største Værdi-Udbytte pr. Td. Land dyrket Areal indvundet paa Falster og Langeland — kun at snart

den ene, snart den anden af disse Øer indtager den øverste Plads — og det mindste i det nordlige Jylland. — I Henseende til Værdi-Udbyttet pr. Td. Hartkorn staar Bornholm altid øverst; Jylland, som ellers plejer at være Nr. 2 eller 3 i Rækken, er i 1887 sunken ned til den niende Plads, og det mindste Værdi-Udbytte i denne Henseende indvindes stadig paa Samsø.

Til yderligere Oplysning om Udbyttet af Landets 4 Hoved-Kornsorter, Hvede, Rug, Byg og Havre, meddeles endnu de efterfølgende Oversigter.

Hvor mange Fold hver af disse 4 Hoved-Kornsorter gjennemsnitlig har givet pr. Td. Land i de enkelte Amter, vil ses af omstaaende Tabel.

Gjennemsnitlig for hele Landet er der i 1887 pr. Td. Land af Hvede avlet 2,1 Tdr. mere end i 1886 og 1,9 Tdr. mere end i Gjennemsnittet af det sidste Femaar, af Rug 0,3 Td. mere end i 1886, men 0,1 Td. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret, af Byg derimod 0,6 Td. mindre end i 1886, men 0,1 Td. mere end i Gjennemsnittet af 1883—87, og af Havre 1,2 Tdr. mindre end i 1886 og 0,4 Td. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Betragter man de to Hoveddele af Landet hver for sig, da have alle 4 Hoved-Kornsorter gjennemsnitlig paa Øerne i 1887 givet et større Foldudbytte end baade i 1886 og i Gjennemsnittet af Femaaret; saaledes har Hveden givet 2,2 Tdr. mere pr. Td. Land end i 1886 og 1,9 Tdr. mere end i Gjennemsnittet af 1883—87, Rugen 0,5 Td. mere end i 1886 og 0,8 Td. mere end i Gjennemsnittet, Byggen 0,7 Td. mere end i 1886 og 1,2 Td. mere end gjennemsnitlig i Femaaret og Havren 0,8 Td. mere end i 1886 og 1,3 Td. mere end Gjennemsnits-Foldudbyttet. I Jylland er der gjennemsnitlig pr. Td. Land i 1887 af Hvede avlet 1,6 Td. mere end i 1886 og 1,5 Td. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret, af Rug 0,2 Td. mere end i 1886, men 0,6 Td. mindre end gjennemsnitlig i 1883—87, og af Byg og Havre, for hver især, 2,2 Tdr. mindre end i 1886 og 1,1

Gjennemsnits-Udbytte i Fold pr. Td. Land i 1887.

Amt.	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
	Tønder.	Tønder.	Tønder.	Tønder.
Kjøbenhavns	16,8	13,5	13,9	14,5
Frederiksborg	15,1	12,1	11,5	13,2
Holbæk	15,5	11,7	12,4	13,6
Sorø	15,6	12,3	12,8	13,7
Præstø	15,1	12,0	12,6	13,6
Bornholms	15,3	13,2	13,3	14,4
Maribo	15,4	11,8	11,8	14,4
Odense	15,1	10,7	12,0	14,0
Svendborg	15,3	11,2	11,8	13,8
Øernes Amter	15,4	11,9	12,4	13,8
Vejle	15,1	7,8	9,4	11,3
Aarhus	14,3	7,8	8,0	11,0
Randers	13,8	7,1	6,9	9,5
Aalborg	8,7	6,3	5,2	6,5
Hjørring	7,7	6,7	5,8	7,4
Thisted	10,0	8,9	9,5	12,0
Viborg	8,0	6,5	5,8	8,7
Ringkjøbing	10,4	6,2	6,5	8,1
Ribe	12,6	5,7	6,1	8,1
Jyllands Amter	13,3	6,9	7,1	9,1
Hele Kongeriget	15,1	8,7	10,1	10,6

Td. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Fold-Udbyttet pr. Td. Land udgjorde nemlig i 1886:

	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
for hele Landet . . .	13,0 Tdr.	8,4 Tdr.	10,7 Tdr.	11,8 Tdr.
- Øerne	13,2 —	11,4 —	11,7 —	13,0 —
- Jylland	11,7 —	6,7 —	9,3 —	11,3 —

og i Gjennemsnittet af 1883—87:

	Hvede.	Rug.	Byg	Havre.
for hele Landet . . .	13,2 Tdr.	8,8 Tdr.	10,0 Tdr.	11,0 Tdr.
- Øerne	13,5 —	11,1 —	11,2 —	12,5 —
- Jylland	11,8 —	7,5 —	8,2 —	10,2 —

Blandt Øernes Amter var i 1887 Fold-Udbyttet af Hvede og Rug størst i Kjøbenhavns Amt, mindst i Odense Amt, og af Byg og Havre ligeledes størst i Kjøbenhavns Amt, men mindst i Frederiksborg Amt. I Jylland var Fold-Udbyttet af Hvede størst i Vejle Amt og mindst i Hjørring Amt, af Rug størst i Thisted Amt, mindst i Ribe Amt, og af Byg og Havre størst i Thisted Amt, mindst i Aalborg Amt.

Af de 4 Hoved-Kornsorter under Et har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land været følgende:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
i hele Kongeriget	81 Kr.	89 Kr.	91 Kr.
paa Øerne	109 —	111 —	112 —
i Jylland	60 —	73 —	76 —

i de enkelte Amter:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for Maribo Amt . .	(1) 129 Kr.	(1) 124 Kr.	(1) 123 Kr.
- Kjøbenhavns — . .	(2) 114 —	(2) 121 —	(2) 121 —
- Præstø — . .	(3) 111 —	(5) 110 —	(5) 111 —
- Sorø — . .	(4) 111 —	(4) 112 —	(3) 116 —
- Holbæk — . .	(5) 106 —	(3) 112 —	(4) 112 —
- Bornholms — . .	(6) 104 —	(9) 91 —	(6) 106 —
- Svendborg — . .	(7) 103 —	(7) 104 —	(8) 105 —

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
for Odense Amt . .	(8) 101 Kr.	(6) 107 Kr.	(9) 105 Kr.
- Frederiksborg — . .	(9) 96 —	(8) 103 —	(7) 106 —
- Thisted — . .	(10) 79 —	(10) 89 —	(10) 96 —
- Vejle — . .	(11) 78 —	(11) 85 —	(11) 89 —
- Aarhus — . .	(12) 68 —	(13) 79 —	(12) 84 —
- Randers — . .	(13) 60 —	(12) 80 —	(13) 80 —
- Ringkjøbing — . .	(14) 56 —	(14) 69 —	(14) 71 —
- Ribe — . .	(15) 56 —	(15) 67 —	(16) 67 —
- Viborg — . .	(16) 52 —	(16) 67 —	(15) 70 —
- Hjørring — . .	(17) 50 —	(17) 63 —	(17) 65 —
- Aalborg — . .	(18) 44 —	(18) 58 —	(18) 62 —

og i Landsdelene:

	i 1887.	i 1886.	i Gjennemsn. af 1883—87.
paa Falster	(1) 135 Kr.	(1) 136 Kr.	(1) 135 Kr.
- Langeland	(2) 131 —	(2) 135 —	(2) 129 —
- Møen	(3) 128 —	(3) 121 —	(3) 123 —
- Lolland	(4) 126 —	(4) 119 —	(4) 120 —
- Sjælland	(5) 108 —	(5) 112 —	(5) 113 —
- Bornholm	(6) 104 —	(8) 91 —	(6) 106 —
- Fyn	(7) 100 —	(6) 103 —	(7) 103 —
- Ærø	(8) 90 —	(7) 92 —	(8) 94 —
- Samsø	(9) 76 —	(9) 74 —	(9) 81 —
i Jylland	(10) 60 —	(10) 73 —	(10) 76 —
(i det sydostl. Jylland	69 —	81 —)	
(i — sydvestl. —	54 —	68 —)	
(i — nordlige —	54 —	67 —)	

Af Amterne har Maribo Amt havt det største Værdi-Udbytte pr. Td. Land af de 4 Hoved-Kornsorter tilsammen saavel i 1887 som i 1886 og i Gjennemsnittet af 1883—87, medens det mindste er indvundet i Aalborg Amt og det næstmindste i Hjørring Amt. — Landsdelene indtage i 1887 samme Rækkefølge som i Gjennemsnittet af Femaaret, hvorimod Bornholm, der i disse Rækker har Pladsen som Nr. 6, i 1886 havde en forholdsvis meget uheldig

Høst og derfor i dette Aar sank ned til at blive Nr. 8. I alle 3 Rækker møder Falster og Langeland med det største Værdi-Udbytte pr. Td. Land og Jylland med det mindste.

I det sidste Femaar er Høstens Værdi stadig aftagen fra Aar til Aar saavel for hele Landet under Et som for Jylland særskilt, ligesom den ogsaa for Øerne er gaaet nedad igjennem de 4 første Aar, men i denne Del af Landet, som foran paavist, atter er stegen lidt i 1887. Nedgangen fra 1883 til 1887 har for hele Landet udgjort ikke mindre end c. 55 Mill. Kr., nemlig for Øerne henved 15 Mill. Kr. og for Jylland lidt over 40 Mill. Kr. I de enkelte Aar af Femaaret 1883—87 har Høst-Udbyttet nemlig efter de gangbare Priser været beregnet til følgende Værdier:

	for hele Landet.	for Øerne.	for Jylland.
i 1883	298,4 Mill. Kr.	155,6 Mill. Kr.	142,8 Mill. Kr.
- 1884	291,0 —	151,0 —	140,0 —
- 1885	263,3 —	139,3 —	124,0 —
- 1886	258,8 —	138,4 —	120,4 —
- 1887	243,5 —	140,8 —	102,7 —
I Gjsn. af Femaaret .	271,0 Mill. Kr.	145,0 Mill. Kr.	126,0 Mill. Kr.

Det Kongelige Danske Statistiske Bureau i Juni 1888.

Marius Gad.